

Jak uzyskać bliższe informacje

Jeśli pragną Państwo uzyskać bliższe informacje, prosimy skontaktować się ze swoją lokalną prokuraturą stanową, Prokuraturą Generalną stanu Illinois (Illinois Attorney General's Office) lub z Urzędem Informacyjnym Wymiaru Sprawiedliwości stanu Illinois (Illinois Criminal Justice Information Authority).

ILLINOIS CRIMINAL JUSTICE INFORMATION AUTHORITY

120 South Riverside Plaza
Chicago, Illinois 60606-3997
Phone: 312-793-8550
Fax: 312-793-8422
TDD (telefon dla osób głuchych): 312-793-4170
www.icjia.state.il.us

Projekt ten sfinansowany został dzięki dotacji nr 00-VA-GX-0017 przyznanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości USA (U.S. Department of Justice), Urząd ds. Programów w resorcie Wymiaru Sprawiedliwości (Office of Justice Programs), Urząd ds. Ofiar Przeprowadzeń (Office for Victims of Crime). Punkty widzenia i opinie przedstawione w niniejszym dokumencie reprezentują poglądy jego autorów i nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska oraz przyjętych zasad postępowania Ministerstwa Sprawiedliwości USA.

Druk urzędowy stanu Illinois, lipiec 2003
Numer zlecenia druku - 03-229 / Nakład - 100.000 egzemplarzy

Deklaracja stanu Illinois dotycząca praw ofiar i świadków przeprowadzeń dokonanych z zastosowaniem przemocy

Konstytucja stanu Illinois (artykuł I, ustęp 8.1) gwarantuje pewne prawa ofiarom przestępstw. Ogólnie ujmując, ofiary mają w trakcie postępowania karnego prawo być traktowane w sposób sprawiedliwy i z zachowaniem szacunku dla ich godności oraz prywatności, a także prawo do uzyskania pewnych informacji od organów wymiaru sprawiedliwości.

Ustawa o prawach ofiar i świadków przestępstw (Rights of Crime Victims and Witnesses Act - 725 ILCS 120), potocznie zwana Deklaracją stanu Illinois dotyczącą praw ofiar i świadków przestępstw dokonanych z zastosowaniem przemocy (Illinois Bill of Rights for Victims and Witnesses of Violent Crime) lub Deklaracją Praw Ofiar (Victims Bill of Rights) wprowadza w życie, zachowuje i zabezpiecza wspomniane prawa gwarantowane przez Konstytucję.

Kogo ochrania Deklaracja Praw Ofiar?

Deklaracja Praw obejmuje wszelkie osoby, które padły ofiarą przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy lub były świadkami takiego przestępstwa.* Dotyczy to:

- Osób, które zostały poszkodowane lub których własność została uszkodzona albo utracona na skutek przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy lub uśmiercenia dokonania takiego przestępstwa.
- Członków najbliższej rodziny osób, które padły ofiarą zabójstwa oraz ofiar przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy, które są fizycznie lub umysłowo niezdolne do egzekwowania swoich praw.
- Wszystkich świadków przestępstw dokonanych z zastosowaniem przemocy, którzy będą zeznawać jako świadkowie oskarżenia w postępowaniu karnym.

* Termin przestępstwo dokonane z zastosowaniem przemocy odnosi się do ciężkich przestępstw, podczas których wobec ofiary zastosowana została przemoc fizyczna lub groźba jej zastosowania, a także do wszelkich przestępstw dotyczących wykorzystania seksualnego, postępowania o charakterze seksualnym, penetracji seksualnej, pobicia domownika, naruszenia jakiegokolwiek decyzji sądowej o zapewnieniu bezpieczeństwa, oledzenia, a także do wszelkich występów, których skutkiem jest cieżka lub poważna uszczerbek na zdrowiu ofiary. Odnosi się on również do wszelkich przypadków naruszenia ust. 9-3 of Kodeksu Karnego z roku 1961 oraz ust. 11-501 Kodeksu Drogowego stanu Illinois lub przepisów lokalnych regulujących podobny zakres spraw, jeżeli naruszenie spowodowało uszkodzenie ciała lub cieżka i została dokonana przez nieletniego, a byłaby traktowana jako przestępstwo dokonane z zastosowaniem przemocy, gdyby jego sprawcą był dorosły.

Jakie prawa przyznają mi przepisy?

Deklaracja Praw pozwala ofiarom i świadkom uzyskiwać ważne informacje we wszystkich stadiach postępowania karnego. Niektóre uprawnienia przyznawane są ofiarom i świadkom automatycznie. Inne – gdy ofiara lub świadek

zwróci się w formie pisemnej o ich przyznanie. O ile jest to możliwe, na żądanie ofiary udostępnione jej mogą być informacje na temat dochodzenia prowadzonego przez policję.

Jakie informacje powinienem/powinnam uzyskać automatycznie?

Ofiara przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy automatycznie uprawniona jest do:

- Pisemnego wyjaśnienia przysługujących jej praw przekazywanego przez władzę podczas wstępnego kontaktu z organami wymiaru sprawiedliwości.
- Zawiadomienia, gdy stan stawia domniemanego sprawcę w stan oskarżenia.
- Zawiadomienia o terminie i miejscu rozprawy. Zgodnie z Deklaracją Praw matki, oiek, rodzic, dziecko i rodzeństwo osoby, która poniosła cieżka w wyniku przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy uprawnieni są do zawiadomienia o terminie i miejscu rozprawy.
- Informacji o pomocy socjalnej i finansowej oraz odszkodowaniach dostępnych ofiarom przestępstw, a także informacji, jak się o nie ubiegać.
- Terminowego zwrotu własności, która wykorzystywana była jako materia dowodowa lub przechowywana w innych celach.
- Odbicia przez prokuratora stanowego lub adwokata ofiary rozmowy z pracodawcą ofiary w sprawie możliwości zmniejszenia strat w zarobkach i innych świadczeniach, które są skutkiem wezwań do sądu. Uprawnienie to odnosi się także do świadków.
- Uzyskania informacji, wówczas gdy jest to możliwe, o bezpiecznej poczekalni dostępnej podczas postępowania sądowego, które nie wymaga od ofiar, aby przebywały w pobliżu oskarżonych albo nieletnich oskarżonych o popełnienie przestępstwa dokonanego z zastosowaniem przemocy, a także ich rodzin i przyjaciół. Uprawnienie to odnosi się także do świadków.
- Przyprowadzenia do sądu tłumacza i adwokata ofiary. Uprawnienie to odnosi się także do świadków.
- Zlecenia swojemu adwokatowi, wystąpienia na koszt własny do sądu i prokuratora stanowego o doręczenie kopii wszelkich zawiadomień, wniosków i decyzji

przekazanych w sprawie tocz¹cej siê przeciw oskar¿onemu.

- Uzyskania informacji podczas posiedzenia w sprawie wyroku dotycz¹cej minimalnego okresu czasu, który oskar¿ony mo¿e spêdziæ w wiêzieniu.

- Zawiadomienia o prawie do zwracania siê w formie pisemnej o informacje dotycz¹ce zwolnienia oskar¿onego.

- Wyst¹pienia przez prokuratora stanowego o odszkodowanie podczas posiedzenia w sprawie wyroku, a tak¿e wziêcia przez prokuratora stanowego pod uwagê odszkodowania w przypadku dokonywania ugody z oskar¿onym.

- Pisemnego zawiadomienia o posiedzeniu w sprawie warunkowego zwolnienia skazanego i o prawie przekazania komisji rozpatruj¹cej sprawê oœwiadczenia, które winno byæ wziête pod uwagê przy podejmowaniu decyzji. Oœwiadczenie to mo¿e byæ z³o¿one osobiœcie lub przes³ane w formie pisemnej, na kasecie wideo albo przy wykorzystaniu innego noœnika elektronicznego.

- Zawiadomienia w terminie siedmiodniowym o przyznaniu skazanemu warunkowego zwolnienia.

- Zawiadomienia w przypadku ucieczki skazanego z wiêzienia i zawiadomienia, gdy skazany jest póŹniej ujêty.

- Oœwiadczenie przestêpstwa tak¿e maj¹ prawo do poprzedniego zawiadomienia o terminie, w którym musz¹ stawiaæ siê w celu z³o¿enia zeznañ, a tak¿e, jeœli jest to mo¿liwe, do poprzedniego zawiadomienia o odwo³aniu terminu posiedzenia s¹du.

O udzielenie jakich informacji muszê wystêpowaæ?

Pewne informacje na temat Pana/ni sprawy nie zostan¹ Panu/ni przes³ane automatycznie. Niemniej jednak ma Pan/i prawo wiedzieæ, jaki przebieg ma sprawa. W formie pisemnej nale¿y zwracaæ siê, jeœli ¿yczy Pan/i sobie:

- Otrzymywaæ zawiadomienia o posiedzeniach wstêpnych, posiedzeniach, w wyniku których oskar¿ony mo¿e zostaæ zwolniony z aresztu, a tak¿e o posiedzeniach w sprawie kaucji i posiedzeniach, na których podejmowana jest decyzja o wyroku.

- Otrzymaæ zawiadomienie o odwo³aniu posiedzenia s¹dowego, o ile to mo¿liwe, przed terminem tego posiedzenia.

- Wiedzieæ, czy oskar¿ony zosta³ zwolniony z aresztu za kaucj¹.

- Otrzymaæ wyjaœnienie oœwiadczenia o przyznaniu b¹dŹ nieprzyznaniu siê do winy albo wyroku w ujêciu zrozumia³ym dla laika.

- Skonsultowaæ siê z prokuratorem stanowym lub uzyskaæ uwzglêdnienie przez niego oœwiadczenia ofiary przed podjêciem przez prokuratora negocjacji z oskar¿onym w sprawie ewentualnej ugody w zakresie przyznania siê do winy i przed zaoferowaniem warunków takiej ugody.

- Zapoznaæ siê z koñcowym wynikiem sprawy.

- Otrzymywaæ zawiadomienia o odwo³aniach z³o¿onych przez oskar¿onego w tej sprawie i uzyskaæ informacje, jak skontaktowaæ siê z organem rozpatruj¹cym odwo³anie.

- Otrzymywaæ zawiadomienia, o ile to mo¿liwe poprzedzaj¹ce posiedzenie, informuj¹ce o posiedzeniach w sprawie wniosków z³o¿onych przez oskar¿onego o dokonanie przegl¹du sprawy po wydanym wyroku. Uprawnienie to odnosi siê tak¿e do oœwiadczeñ.

- Spowodowaæ uwzglêdnienie oœwiadczenia ofiary przez Komisjê ds. Warunkowego Zwolnienia (Prisoner Review Board) w ramach postêpowania w sprawie warunkowego zwolnienia.

- Dowiedzieæ siê o fakcie zwolnienia sprawcy z wiêzienia, zak³adu psychiatrycznego lub aresztu powiatowego. Uprawnienie to odnosi siê tak¿e do oœwiadczeñ.

- Uzyskaæ aktualn¹ fotografiê sprawcy przestêpstwa po jego lub jej wyjêciu na wolnoœæ.

- Dowiedzieæ siê o fakcie krótkoterminowego zwolnienia sprawcy z wiêzienia w przypadkach przepustek i kary wiêzienia odbywanej okresowo.

- Dowiedzieæ siê o fakcie œmierci sprawcy podczas warunkowego zwolnienia lub nadzorowanego zwolnienia.

- Oœwiadek musi zwróciæ siê na picemie, aby uzyskaæ zawiadomienie w przypadku ucieczki sprawcy z wiêzienia i jego póŹniejszego ujêcia.

Czy mogê z³o¿yæ oœwiadczenie w fazie decydowania o wyroku?

W przypadkach, w których oskar¿ony skazywany jest za dokonanie przestêpstwa z u¿yciem przemocy, Deklaracja Praw pozwala ofierze na zwrócenie siê do s¹du z oœwiadczeniem na temat skutków, jakie spowodowa³o przestêpstwo.

- Oœwiadczenie musi mieæ formê pisemn¹ i musi byæ przygotowane z pomoc¹ prokuratora stanowego przed zapadniêciem decyzji o skazaniu oskar¿onego.

- Kiedy oœwiadczenie jest ju¿ napisane, mo¿e ono byæ przedstawione s¹dowi albo w formie pisemnej, albo ustnie przez ofiarê lub jej przedstawiciela. Oœwiadczenie to mo¿e zostaæ przygotowane w dowolnej fazie postêpowania karnego pod warunkiem, ¿e ma to miejsce przed zapadniêciem wyroku.

- Oœwiadczenie to zostanie wraz z innymi informacjami uwzglêdnione przez sêdziego przy podejmowaniu decyzji o wyroku w sprawie oskar¿onego.

Czy mogê uzyskaæ odszkodowanie za poniesione straty?

Dostêpna mo¿e byæ pomoc finansowa dla ofiar przestêpstw dokonanych z zastosowaniem przemocy na pokrycie wydatków na leczenie, poradnictwo i strat poniesionych w wyniku przestêpstwa. Odszkodowanie mo¿e jednak zostaæ zmniejszone, jeœli ma Pan/i prawo do refundacji z jakichkolwiek innych Źróde³ (z wyj¹tkiem rent rocznych, planów emerytalnych i oœwiadczeñ w ramach Ubezpieczenia Spo³ecznego – Social Security – nale¿nych osobom bêd¹cym na utrzymaniu ofiary). Wnioski o przyznanie odszkodowania mo¿na kierowaæ do Prokuratury Generalnej Stanu Illinois (Illinois Attorney General's Office).

Jakie ciąż¹ na mnie obowi¹zki?

Na ofiarach i oœwiadczeniach ci¹¿¹ nastêpuj¹ce obowi¹zki:

- Bezzw³oczne zg³oszenie policji o przestêpstwie.

- Współpraca z organami wymiaru sprawiedliwoœci w czasie dochodzenia, w fazie stawiania oskar¿onemu zarzutów i podczas procesu s¹dowego.

- Zgoda na z³o¿enie zeznañ w procesie oskar¿anego.

- Informowanie w³adz o zmianach Pana/ni miejsca zamieszkania.

W jaki sposób mogê uzyskaæ bli¿sze informacje na temat sprawcy przestêpstwa w mojej sprawie?

Nale¿y korzystaæ ze Zautomatyzowanego Systemu Informowania Ofiar Przestêpstw Stanu Illinois (Illinois Automated Victim Notification system). System ten zapewnia ofiarom przestêpstwa i zainteresowanym jednostkom informacje dotycz¹ce sprawy i/lub dane, czy oskar¿ony znajduje siê na wolnoœci, czy w areszcie w sprawach, w których zastosowano aresztowanie i postawiono zarzuty oskar¿onemu. System oparty na czynnej ca³¹ dobê bezp³atnej zautomatyzowanej linii telefonicznej spe³nia dwie funkcje – informuje i zawiadamia.

- Ofiary i zainteresowane jednostki mog¹ uzyskaæ aktualne informacje na temat, czy oskar¿ony znajduje siê na wolnoœci, czy w areszcie i/lub na temat statusu oskar¿onego w ramach tocz¹cego siê postêpowania.

- Osoby telefonuj¹ce mog¹ zarejestrowaæ swoje ¿¹danie otrzymywania automatycznych zawiadomieñ za poœrednictwem tego systemu. Zarejestrowani u¿ytkownicy bêd¹ otrzymywaæ zawiadomienia w ka¿dym przypadku zmiany statusu wiêŹnia. U¿ytkownicy zarejestrowani do otrzymywania informacji z s¹du bêd¹ otrzymywaæ zawiadomienia o wszelkich zmianach w statusie sprawy. Osoby telefonuj¹ce podaj¹ numer(y) telefonu, na które kierowane maj¹ byæ zawiadomienia oraz osobisty numer identyfikacyjny (PIN), który wykorzystywany bêdzie do potwierdzania otrzymania zawiadomienia.

Aby skorzystaæ ze Zautomatyzowanego Systemu Informowania Ofiar Przestêpstw Stanu Illinois, nale¿y zatelefonowaæ na numer:

1-866-5-NOTIFY

(1-866-566-8439)